

YAKINDO U ÜN VERS TES
E T M B L MLER ENST TÜSÜ
E T M PROGRAMLARI VE Ö RET M ANA B L M DALI

LKOKUL 1., 2. VE 3. SINIF Ö RETMENLER N N MATEMAT K
Ö RET M NDE KAR ILA TIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM
ÖNER LER NE YÖNEL K ALGILARI

YÜKSEK L SANS TEZ

Pembe Bozat

Lefko a

Haziran, 2013

YAKINDO U ÜN VERS TES
E T M B L MLER ENST TÜSÜ
E T M PROGRAMLARI VE Ö RET M ANA B L M DALI

LKOKUL 1., 2. VE 3. SINIF Ö RETMENLER N N MATEMAT K
Ö RET M NDE KAR ILA TIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM
ÖNER LER NE YÖNEL K ALGILARI

YÜKSEK L SANS TEZ

Pembe Bozat

Danı man: Yard. Doç. Dr. Murat Tezer

Lefko a

Haziran, 2013

JÜR ÜYELERİNİN İMZASAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışmamız jürimiz tarafından Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI RAPORU olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan : Prof. Dr. Hüseyin Uzunboylu

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Murat Tezer

Üye : Yrd. Doç. Dr. Çiğdem Hürsen

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

...../...../2013

Prof. Dr. Cem Birol
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Matematik, tarihsel süreçte toplumların temel ihtiyaçlarının giderilmesinde kullanılan bir bilim iken son yıllardaki bilim ve teknolojideki hızlı gelişimin toplumsal yaşamı etkilemesi; matematiğin günlük yaşamdaki yerini, matematik öğretiminin de okullardaki önemini arttırmıştır. Matematiğin farklı alanlarda kullanılması, günlük yaşamın kaçınılmaz bir özeli olması matematik eğitimi zorunlu kılmaktadır. Bu amaçla ilkökul 1., 2. ve 3. sınıf matematik öğretiminde sınıf öğretmenlerinin karşı karşıya kaldıkları sorunlar belirlenmeli ve giderilmeye çalışılmalıdır. Bu noktadan hareketle bu araştırmamızın amacı ilkökul 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin matematik öğretiminde karşılaştıkları güçlükleri tespit etmektir. İlkokul 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin başarılı olabilmesi, daha iyi bir matematik öğretimi sağlayabilmesi için bu araştırmamızın önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmanın problemi, amacı, önemi, kısaltmalar ve tanımlardan bahsedilmektedir. İkinci bölümde, araştırmanın kuramsal boyutu ve ilgili araştırmalar yer almaktadır. Üçüncü bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve analizi, süre ve olanaklara yer verilmiştir. Araştırmanın dördüncü bölümünde, veri toplama aracı ile elde edilen bulgular ve yorumlar sunulmuştur. Araştırmanın beşinci ve son bölümünde ise sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Çalışmalarımnda bana sabırla yol gösteren ve beni her türlü konuda yönlendiren danışmanım Sayın Yard. Doç. Dr. Murat Tezer'e, araştırmaya katkı sağlayan 2012-2013 öğretim yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan ilkökul 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerine teşekkürü bir borç bilirim. Bugünlere gelmemde büyük emeği geçen ve hakkını asla ödeyemeyeceğim canım annem, babam ve sevgili kardeşime sonsuz teşekkür ederim.

Pembe BOZAT
Lefkoşa, Haziran 2013

Aileme Hitaben...

ÖZET

İLKOKUL 1., 2. VE 3. SINIF Ö RETMENLERİNİN MATEMATİK Ö RETİMİNDE KAR İLA TIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNE YÖNELİK ALGILARI

Bozat, Pembe

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Dr. Murat Tezer

Haziran 2013, 113 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde bulunan ilkökuller 1., 2. ve 3. Sınıf öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarının neler olduğunu belirlemektir. Betimsel bir çalışmaya olan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilerek geçerli ve güvenilirliği sağlanan anketle elde edilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2012- 2013 öğretim yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı İlköğretim Dairesi’ne bağlı ilkokullarda görev yapan 812 1., 2. ve 3. sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise 40 resmi ilkökullerde görev yapan 262 sınıf öğretmeni seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler; frekans, yüzde, bağımsız gruplar T – testi ve One-Way Anova Testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenleri okuldaki fiziki alt yapının yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar, ders araç - gereçlerinin yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar ve matematik ders kitabından kaynaklanan sorunlara “Kararsızım” yanıtı vermişlerdir. Öğretmenler öğrenciden kaynaklanan sorunlar ve matematik programından kaynaklanan sorunlara ise “Katılıyorum” yanıtını verirken, matematik öğretiminde kendilerinden kaynaklanan bir sorun olmadığını görülmüştür.

Aynı zamanda ilkokul 1., 2. ve 3. sınıf ö retmenleri genel olarak okulöncesi e itimin ilkokul matematik ö retimine olumlu katkısı oldu u görü ündedirler. Ö retmenler, okulöncesi e itimin gerekli oldu unu, özellikle ö rencilerde sayılar ve ekiller konusunda farkındalık yarattı nı vurgulamaktadırlar. 1., 2. ve 3. sınıf ö retmenlerinin matematik ö retiminde kar ıla tıkları sorunlar ve çözüm önerilerine yönelik algıları ile ya , mesleki kıdem, sınıf mevcudu ve ö rencilerin sosyo - ekonomik düzey de i kenlerine göre genel olarak anlamlı bir fark bulunmamı tır. Fakat 1., 2. ve 3. sınıf ö retmenlerinin okuttukları sınıf düzeyi de i kenine göre anlamlı bir fark bulunmu tur.

Anahtar Kelimeler: lkokul 1., 2. ve 3. Sınıf, Matematik Ö retimi, Kar ıla ılan Sorunlar

ABSTRACT

1., 2. AND 3. CLASS TEACHERS' ARE CONFRONTED PROBLEMS WITH IN MATHEMATIC EDUCATION AND PERCEPTIONS OF SOLUTIONS IN PRIMARY SCHOOLS

Bozat, Pembe

Masters Thesis, Department of Curriculum and Instruction

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Murat Tezer

June 2013, Page 113

Aim of this study is to identify primary school 1., 2. and 3 class teachers' confronted problems in mathematic teaching and teachers' perceptions of solutions in the Turkish Republic of Northern Cyprus. Being a descriptive study, this research was carried out by using survey model. Data were collected by means of the questionnaire which was developed and whose reliability and validity are ensured. Research participants are composed of 812 teachers teaching in 1.,2. and 3. class in the primary schools in the education and instruction year 2012-2013. Research sample consists of 262 teachers teaching in 40 state primary schools.

Collected data were analyzed by using frequency, percentage, independent Simple T- test, One-Way Anova test. Results of the research, 1., 2. and 3. class teachers' says problem caused by lack of physical infrastructure in the school, problem caused by lack of education materials and problem caused by mathematics text-book "Undecided". 1., 2. and 3. class teachers' says problem caused by student and by mathematics programs "Agree". Lastly, 1., 2. and 3. class teachers' says teacher are not problem caused during teaching mathematics education.

Also preschool education, that a positive contribution to the teaching of primary school mathematics class teachers' views. Teachers, pre-school education is necessary, in particular emphasize that students created awareness about numbers and shapes. Significant difference was found between views of the teachers by age, professional seniority, the number of students in class and socio-economic level of the

students. However, teachers found a significant difference according to the variable level of the students.

Key words: Primary 1, 2 and 3 class, Mathematics Teaching, Problems

Ç İNDEK İLER

	Sayfa No
Juri Üyelerinin İmza Sayfası.....	i
Önsöz.....	ii
Özet.....	iii
Abstract.....	v
İçindekiler.....	vii
Tablo Listesi.....	xi

BÖLÜM 1

G İR

Problem Durumu.....	1
Ara tırmanın Amacı.....	4
Ara tırmanın Alt Amaçları.....	4
Ara tırmanın Önemi.....	5
Ara tırmanın Sayıtları.....	6
Ara tırmanın Sınırlılıkları.....	6
Tanımlar.....	7
Ara tırmanın Kısaltmaları.....	7

BÖLÜM 2

ARA TIRMANIN KURAMSAL BOYUTU VE İLGİLİ ARA TIRMALAR

Ara tırmanın Kuramsal Boyutu.....	9
E ğitim ve Ö ğretim.....	9
Matematik.....	10
Matematik E ğitimi.....	11
Matematik Programı.....	13
Matematik Ö ğretimi ve Ö ğrenme.....	16
Bazı Ö ğrenme Kuramcılarına Göre Matematik Ö ğretimi.....	22
Jean Piaget.....	22
Jerome Bruner.....	23
Robert M. Gagne.....	23

R. R. Skemp.....	24
Zoltan P. Dienes.....	25
Matematik Dersinde Kullanılan Yöntemler.....	25
Düz anlatım Yöntemi.....	25
Tanımlar Yardımıyla Ö retim.....	26
Bulu Yoluyla Ö retim.....	26
Kurallar Yardımıyla Ö retim.....	27
Alı tırma ve Tekrar.....	28
Soru – Cevap Yöntemi.....	28
Problem Çözme Yöntemi.....	29
Deneysel Etkinliklerle Ö retim.....	30
Analizle Ö retim.....	31
Senaryo le Ö retim.....	31
Gösterip – Yaptırma Yöntemi.....	31
E itsel Oyunlar.....	32
Sunu Yoluyla Ö retim.....	32
Matematik Ö retiminde E itim Teknolojilerinin Kullanımı.....	32
Ö retim Materyalleri.....	34
Görsel Yansıtıcı ve Materyalleri.....	34
Yansıtma Özelli i Olmayan Görsel Materyaller.....	34
Gösterim Ara Yüzleri.....	37
Yansıtma Özelli i Olan Araçlar ve Gereçler.....	38
itsel Materyaller.....	38
Görsel - itsel Araçlar.....	39
Alan Gezileri.....	40
Ça da Ö retim Materyalleri.....	40
Ö retim Materyali Kullanmanın Faydaları.....	42
Matematik Dersinde Materyal Kullanmanın Önemi.....	43
Matematik Ö retimi ve Ö renci li kisi.....	45
İlgili Ara tırmalar	47
Yurt çinde Yapılan Ara tırmalar.....	48
Yurt Dı nda Yapılan Ara tırmalar.....	52

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Ara tırma Modeli.....	55
Evren ve Örneklem.....	55
Veri Toplama Araçlarının Geli tirilmesi.....	56
Verilerin Toplanması.....	57
Verilerin Analizi.....	57
Süre ve Olanaklar	58

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

Örneklem Demografik Özellikleri.....	59
Ara tırmanın Örneklemine Giren Sınıf Ö retmenlerinin Matematik Ö retimi Sırasında Kar ıla tıkları Sorunların Çözümüne Yönelik Faktörlere li kin Görü leri.....	63
Matematik Ö retiminin Daha Etkili Olabilmesi için Ö retmenlerin Okulda / Sınıfta Bulunmasını stedikleri Ortamlar Ve Materyallere li kin Görü leri.....	70
Okulöncesi E itimin, İkokul Matematik Ö retimine Yönelik Katkısına li kin Ö retmen Görü leri.....	73
İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Matematik Ö retiminde Kar ıla tıkları Sorunlar ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına li kin Ö retmen Görü lerinin De erlendirilmesi.....	76
İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Ö retmenlerinin Demografik Bilgilerinin Anket Maddeleri le Kar ıla tırılması.....	81

BÖLÜM 5

SONUÇLAR Ve ÖNER LER

Sonuçlar.....	90
Ara tırmanın Örneklemine Giren Sınıf Ö retmenlerinin Matematik Ö retimi Sırasında Kar ıla tıkları Sorunların Çözümüne Yönelik Faktörlere li kin Görü lerine Ait Sonuçlar.....	90

Matematik Ö retiminin Daha Etkili Olabilmesi için Ö retmenlerin Okulda / Sınıfta Bulunmasını İstedikleri Ortamlar Ve Materyallere İlişkin Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	91
Okulöncesi Eğitim, İlkokul Matematik Ö retimine Yönelik Katkılarına İlişkin Ö retmen Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	92
Araştırmaya Katılan İlkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Ö retmenlerinin Demografik Özellikleri ile Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Puanlar Arasındaki İlişki İncelendiğinde Elde Edilen Sonuçlar.....	92
İlkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Matematik Ö retiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına İlişkin Genel Görüşleri.....	93
Öneriler.....	96
Sonuçlara Yönelik Öneriler.....	96
Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	96
Kaynakça	98
Ekler.....	106

TABLO L STES

Tablo 1: Matematik Ö retiminde Kar ıla ılan Sorunlar Ölçe inin Puan Sınırları.....	58
Tablo 2: Çalı ma Süresi.....	58
Tablo 3: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Ö retmenlerinin Cinsiyetlerine Yönelik Da ılımı.....	59
Tablo 4: İkokul 1., 2. ve 3. sınıf Ö retmenlerinin Ya larına Yönelik Da ılımı.....	60
Tablo 5: İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Mesleki Kıdemlerine Yönelik Da ılımı.....	60
Tablo 6: İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Ö renim Durumlarına Yönelik Da ılımı.....	61
Tablo 7: İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Okuttu u Sınıf Düzeylerine Yönelik Da ılımı.....	62
Tablo 8: İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Okuttu u Sınıf Mevcuduna Yönelik Da ılımı.....	62
Tablo 9: İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Ö retmenlerinin Okuttu u Sınıfın Sosyo – Ekonomik Düzeyine Yönelik Da ılımı.....	63
Tablo 10: Hizmet çi Kurslar Düzenlenmeli Görü üne Yönelik Da ılımı.....	64
Tablo 11: Matematik Programı Yeniden Gözden Geçirilip Düzenlenmeli Görü üne Yönelik Da ılımı.....	65
Tablo 12: Okulların Eksik Olan Araç – Gereç ve Teknolojik Materyalleri Tamamlanmalı Görü üne Yönelik Da ılımı.....	66
Tablo 13: Kalabalık Sınıf Problemi Ortadan Kaldırılmalı.....	66
Tablo 14: Matematik Ö retiminde Yapılan Etkinlikler le Ailelerin E itime Katılımı Artırılmalı.....	67
Tablo 15: Göç Eden Çocukların Ya adıkları Uyum Sorunlarını Gidermek Amacıyla Çalı malar Yapılmalı.....	68
Tablo 16: Özel E itime htıyac ı Olan Ö renciler için Gerekli Düzenlemeler Yapılmalı.....	69

Tablo 17: Okulda Bilgisayar / Sinevizyon Odasının Olması.....	70
Tablo 18: Derslerin Daha iyi Anlaşılması için Zileme Yapıtırılabilir E İtsel Ders Yazılımları (CD ve DVD) Olması.....	71
Tablo 19: Sınıflarda Öğrencilere Konu ile İlgili Zileme Yapıtırılabilir Teknolojik Aletlerin Olması.....	72
Tablo 20: Konuları Anlatan ve Duvarlara Asılabilir Resim, Çekil ve Tanımların Olması.....	73
Tablo 21: İkokul 1., 2. ve 3. Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi.....	76
Tablo 22: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Fiziki Yapı Yetersizliğinden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Genel Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	82
Tablo 23: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Araç - Gereç Yetersizliğinden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Genel Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	82
Tablo 24: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Ders Kitabından Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Genel Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	83
Tablo 25: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Genel Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	83
Tablo 26: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Kendilerinden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Genel Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	84
Tablo 27: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Programından Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Genel Görüşlerine Ait Sonuçlar.....	84
Tablo 28: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına Ait Puanların Yaşadığı Göre One-Way Anova Testi Sonuçları.....	85
Tablo 29: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına Ait Puanların Mesleki Kıdeme Göre One-Way Anova Testi Sonuçları	86
Tablo 30: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına Ait Puanların Okudukları Sınıf Düzeyine Göre One-Way Anova Testi Sonuçları.....	87

Tablo 31: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Ö retmenlerinin Matematik Ö retiminde Kar ıla tıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerilerine Yönelik Algılarına Ait Puanların Okuttukları Sınıfın Sınıf Mevcuduna Göre One-Way Anova Testi Sonuçları.....	88
Tablo 32: İkokul 1., 2. ve 3.Sınıf Ö retmenlerinin Matematik Ö retiminde Ö renciden Kaynaklanan Sorunlara Ait Puanların Ö rencilerin Sosyo – Ekonomik Düzeyine Göre Ba ımsız T-Testi Sonuçları.....	89